

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska kadaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

SCOVENE

Vojno poročilo št. 678 Uspeh v Cirenajki Osna letala še nadalje bombardirajo Malto — Deset nasprotnih letal sestreljenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

V Cirenajki je prišlo do novih spopadov med sprednjimi oddelki v našo popolno korist.

Pri čiščenju libijske Sahare je bilo uničenih več sovražnih oklepnih vozil.

Letalstvo je v vrsti sijajnih akcij povzročilo znatno škodo sovražnikovim zbirališčem in nasprotnemu zaledju.

Nemški lovci, ki so se spustili v boj z močnimi istovrstnimi oddelki, so sestrelili štiri »Curtisse«.

Nadaljnje sovražno letalo, ki ga je zadel protiletalska obramba v Gialu, je strmoglavilo blizu zelenice na tla.

Tudi nad Malto so velike skupine Osne letalstva obnovile močnejše napade ter poškodovale vojaške naprave. Nemško letalstvo je v značilnih bojih sestrelilo pet letal.

Vzhodno bojišče, 10. apr. AS. Letalstvo italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji nadaljuje z veliko delavnostjo navzlic slabemu vremenu ter erdi in nasprotni obrambi. Včeraj so italijanski lovci dosegli nov uspeh proti veliki sovražni skupini. Po erditnem boju sta bili sestreljeni dve sovjetski letali, tretje pa je bilo resno poškodovano. Vsa italijanska letala so se nepoškodovano vrnila.

Rim, 10. apr. AS. Vrhovno poveljstvo poroča, da znašajo izgube na bojiščih v marcu ter tiste, ki niso bile navedene v poprejšnjih seznamih, pa so do 31. marca prišle potrebne listine:

Vojska in milica:
Severna Afrika: padlih 174, ranjenih 138, pogrešenih 16.495.

Rusija (šesti seznam): padlih 439, ranjenih 2093, pogrešenih 196.

Balkan: padlih 352, ranjenih 358, pogrešenih pa 150.

Mornarica:
Padlih 37, ranjenih 124, pogrešenih 273.

Letalstvo:
Padlih 29, ranjenih 43, pogrešenih 184.

Seznam padlih je objavljen v izrednem dodatku lista »Le forze armate«.

Slavnim bojevnikom ter njihovim rodbinam velja ganjena in neveljiva hvala za domovine.

Nemško vojno poročilo

56 sovjetskih tankov uničenih pri Kerču - Pri Volkovu je bila obkoljena in uničena večja sovjetska skupina

Hitlerjev glavni stan, 10. aprila: Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na polotoku Kerču je bil dosežen proti premočnim, s tanki in letalstvom podprtim napadom popolni obrambni uspeh. Poleg krvavih nasprotnikovih izgub je bilo uničenih po dosedanjih poročilih 56 sovražnih tankov, 26 nadaljnjih pa tako poškodovanih, da se ne morejo več premikati.

Na različnih drugih odsekih vzhodnega bojišča so bila uspešna naša lastna napadalna podvzeta. Pri Volkovu je bila neka sovjetska skupina obkoljena in uničena.

V Severni Afriki je bilo pri bojih med ogledniškimi oddelki uničenih oziroma zaplenjenih več angleških oklepnih vozil in topov. Nemška bojna, strmoglavila in lovka letala so podnevi in ponoči nadaljevala z napadi na otok Malto. V ladjedelnicah, pristaniških napravah in dokih kakor tudi na letališčih so povzročile bombe nadaljnje težke poškodbe.

Časnikarski kongres v Benetkah

Benetke, 10. aprila. AS. Danes se je v Benetkah sestal direktorij Zveze časnikarskih društev pod predsedstvom kapitana Weiss. Sestanka so se udeležili zastopniki Nemčije, Italije, Madžarske, Romunije, Bolgarije, Slovaške in Hrvaške. Jutri se začne časnikarski kongres, ki se ga bo udeležilo 300 časnikarjev iz 12 držav.

Štirje novi švedski rušilci

Stockholm, 10. aprila. AS. V Göteborgu na Švedskem so spustili v morje prve štiri rušilce, izdelane na osnovi novega švedskega oboroževalnega načrta. Rušilci so namenjeni za obalno varnostno službo, imajo vsak po 635 ton in razvijajo hitrost 30 vozlov.

Kakšna naj bo turška politika

München, 10. aprila. AS. Münchener Zeitung prinaša dolg dopis iz Ankare ter v njem razpravlja o turški politiki ter o turškem stališču do nove Evrope. Turčija dobiva že desetletja navdih v politiki, ki ji daje nalogo posrednice med vzhodom in zahodom. Taka politika pa zahteva kar najstrožjo nevtralnost. Zlasti so opravljene turške sumnje glede sovjetskih stremiljenj. Rusija si hoče s tihim privoljenjem Anglije zagotoviti oblast nad vsem bližnjim vzhodom. Vse to daje turški vladi povoda, da se upira vsakemu poskusu za angleško in rusko približevanje. Upoštevati mora konec neodvisnosti v sosednjih državah: v Perziji, Iraku in Siriji po prisilnem sodelovanju z Anglijo in z Rusi. Turčija hoče za vsako ceno ostati otok miru in se danes boli kakor kdaj koli zaveda, da se mora zaradi tega kar najodločneje upreti poskusu, ki je bil naperjen zoper njeno popolno neodvisnost.

Polotok Batang padel

Velika potrtost v Ameriki — V Indijskem morju so Japonci potopili dve angleški križarki, eno letalonosilko, 21 ladij s 142.000 tonami ter hudo poškodovali 23 ladij s 102.000 tonami

Sanghaj, 10. apr. AS. List »Tairuk« prinaša posebno poročilo z ameriško-japonskega bojišča na polotoku Batangu (na filipinskem otoku Luzonu ob vходу v Manilski zaliv) in pravi, da je poveljnik ameriških čet na tem polotoku včeraj zjutraj prošil za premirje. Poveljnik japonskih oddelkov ga je povabil, naj se poda v kraj Ramao na vzhodnem bregu polotoka, da se bosta posvetovala o podrobnostih glede vdaje.

Buenos Aires, 10. aprila. AS. Na sestanku z zastopniki tiska je ameriški vojni minister Stimson povedal, da je general Wainwright, vrhovni poveljnik ameriških čet na Filipinih, imel na polotoku Batangu vsega skupaj 36.853 mož. Večina teh je bila med boji ubita, ali pa so jih Japonci zajeli.

Rim, 10. apr. AS. Angleško pomorsko poveljstvo potrjuje, da sta zaradi japonskega letalskega napada bili potopljeni križarki »Dorsetshire« in »Cornwall«, in sicer v Indijskem morju. Prva je imela 9330 ton ter 680 mož posadke, druga pa 9750 ton in 680 mož posadke.

Tokio, 10. aprila. AS. Vsi listi pišejo o zadnjem poročilu glavnega japonskega stana, ki navaja velike japonske pomorske uspehe v trincemaljskih vodah na vzhodni obali Cejlona, kjer je bila potopljena angleška letalonosilka tipa »Hermes«, dve lažji angleški križarki »Birmingham« in »Emerald«, en rušilec ter ena stražna ladja; ena križarka in šest parnikov pa je bilo hudo poškodovanih. List poudarja, da pri tem uspehu japonska mornarica ni utrpela niti najmanjše izgube. Sestreljen je bilo 10 japonskih letal, dočim jih je sovražnik izgubil 46. Med sestreljenimi angleškimi letali je bilo 10 letal tipa »Swordfish«. Poleg tega je bilo potopljenih še 21 ladij s 142.000 tonami, hudo poškodovanih pa 23 ladij s 102 tisoč tonami.

Stockholm, 10. aprila. AS. Iz Newyorka se je izvedelo, da poročilo o predaji čet generala Wainwrighta na polotoku Bataanu ni povzročilo v Združenih državah prav nič manjše potrtosti kakor svojačasna novica o padcu Singapurja. Pravijo, da po katastrofi v Pearl Harbourju ljudstvo v Združenih državah še nikdar ni bilo tako poparjeno in pričakujejo, da bo imel ta dogodek širok odmev v javnem mnenju.

Rim, 10. aprila. AS. Angleška vlada je svetovala raznim političnim strankam v Novi Zelandiji, naj se med vojno odpovedo volitvam in ustanove koncentracijske vlado. Reuter poroča danes, da je delavska stranka, ki združuje ljud-

stvo v narodnem nezadovoljstvu proti načinu vodstva sedanje vojne, odbila ta predlog ter se pripravlja za splošne volitve.

Tokio, 10. aprila. AS. Agencija Domei poroča, da je bil v petek zjutraj ob 4.30 lokalnega časa nekaj ur pred sporočilom o predaji ameriških in filipinskih čet na celnem polotoku Batangu silovit potres. Najdaljši sunek je trajal pet minut. Mnoge hiše domačinov so se podrle in nastali so usadi.

Rim, 10. aprila. AS. Uradno poročilo avstralske vlade objavlja, da je skupina japonskih bombnikov napadla otok Tulagi v Salomonskem otočju.

Tokio, 10. aprila. AS. Japonski cesarski stan sporoča, da so japonske pomorske sile končale zasedbo Božičnega otoka, ki leži 350 km južno od Jave, kjer se je izkrcalo mnogo japonskih čet.

Prva obletnica hrvatske neodvisnosti Poglavnik sprejel fašistovsko in vojaško odposlanstvo

Zagreb, 10. aprila. AS. Poglavnik je sprejel v avdienco vodjo posebnega odposlanstva italijanske vlade in fašistične stranke Eksc. De Cicca in njegovo spremstvo, v katerem so bili poslanik Casertano, načelniki fašistične in vojaškega odposlanstva ter drugi italijanski veljaki. Ob tej priliki je Eksc. De Cicco imel tale nagovor:

»Izvolite sprejeti, Poglavnik, toplo čestitko, ki jo Vam prinašam v imenu Duceja, fašistične stranke, črnih sracij in vsega italijanskega naroda. Prepoved Vaše dežele krona stoletni sen hrvaškega ljudstva, ustreza pa tudi želji Italije, ki hoče imeti ob svojih svetih mejah narodnostno enotne države, ki niso usuznjene kakemu varuhu in so ponosne na svojo neodvisnost in svobodo. Italija čuti, da ima mlada hrvaška država v sebi vse te vrline in zato z globokim občutkom prijateljstva spremlja njen vzpon v zgodovini nove Evrope, urni in varni vzpon pod Vašim svetlim vodstvom.

Neodvisna Hrvaška je prvi pomladni brstič narodov, ki je pognal iz svigajočih plamenov in iz krvi te vojne. Naj bo njena erča znamenje zmage!

Poglavnik se je v odgovoru zahvalil za pozdrav in lepe želje, ki so mu jih poslali Duce, njegov osebni prijatelj, grof Ciano in italijanski narod. Dodal je, da je Hrvaška Italiji večno hvaležna dolžnica in da je fašizem prevel čustva hrvaške svobode ter podprl osvoboditveno gibanje hrvaškega naroda. Zato je Italija lahko prepričana, da ima ob svojih svetih mejah ne samo prijateljski narod, marveč tudi iskrenega zaveznika v vseh trenutkih in vseh dogodkih. Dejal je še, da mu je čestitka italijanskega naroda toliko bolj pri srcu, ker je hrvaški praznik italijanskega naroda. Potem je izrekel pozdrav Duceju in grofu Cianu ter se poklonil Vladarju. Omenil je naposled vezi, ki

spajajo Hrvaško s Savojsko hišo, iz katere ti sočetne veje je pognala nova dinastija države.

V Zagreb je dospelo posebno vojaško odposlanstvo pod vodstvom armadnega generala Maria Roatta, ki je zastopal načelnika generalnega štaba italijanskih oboroženih sil grofa Cavallera. V odposlanstvu so bili tudi armadni general Robotti, brigadni general de Blasio, poveljnik druge armade, polkovnik Gallo, poveljnik 11. armade in poveljnik Castellani, zastopnik zunanega ministrstva pri drugi armadi.

Rim, 10. aprila. AS. Vsi listi imajo na prvih straneh obširne članke o obletnici ustanovitve Neodvisne Države Hrvatske. »Popolo di Roma« piše v dolgem članku, da bo o 10. april 1941 v hrvaški zgodovini kot dan vstajenja in obnovitve tisočletne slave, ki je skozi stoletja gorela v hrvaških srcih za izgubljeno svobodo. »Popolo di Roma« nato navaja zgodovino trpljenja, muk in bojev, ki so jih prestali Hrvati od zadnjega hrvaškega kralja do leta 1941, omenja velikega kralja Zvonimirja in piše, kako so se veliki hrvaški duhovi vedno obračali v Rim in v Italijo in je njihovem zgledu sledil tudi Poglavnik, ki je našel v Italiji brateško solidarnost, spočetka idealno, ki je pozneje postala materialna in dejanska. Z rimskim paktom ter z izmenjavo pism med Ducejem in Poglavnikom so bile nato postavljene osnove tesnega sodelovanja med Italijo in Hrvaško, ko je bil za tisočletni prestol Hrvatske določen princ Aimone de Savoia. Italija se zato danes z odkritim in trdnim prijateljstvom pridružuje proslavi prve obletnice hrvaške neodvisnosti.

Berlin, 10. aprila. AS. Za prvo obletnico ustanovitve Neodvisne Države Hrvatske je Hitler poslal Poglavniku brzojavno čestitko. Podobno čestitko je poslal tudi zunanji minister von Ribbentrop. V Zagreb je odšlo na svečanosti posebno nemško odposlanstvo pod vodstvom šefa protokola ministra von Dörnberga.

Nemški tisk o angleških in ameriških težavah: »Dvajset vprašanj brez odgovora«

Rim, 10. aprila. AS. General George Marshall, načelnik ameriškega generalnega štaba, je dopotoval v London in je imel z angleškim ministrskim predsednikom Churchillom dve uri dolg posvet. Po tem razgovoru je sporočil, da se ameriški oddelki, ki so že na Irskem, žele razliti po Evropi.

Berlin, 10. aprila. AS. Pod naslovom »Dvajset vprašanj brez odgovora« piše »Zwölf Uhr Blatt«, da angleški in amer. tisk poročata o prihodu Rooseveltovih zaupnikov, načelnika ameriškega glavnega stana generala Marshalla in Henryja Hopkinsa tako preroško, kakor kak humoristični list. Rooseveltova zaupnika sta se dve uri pogovarjala s Churchillom o vprašanjih, ki jih eicer drže v tajnosti, ki pa jih ni težko uganiti. List nato navaja dvajset vprašanj, na katera niti Angleži, niti Amerikanci ne bodo mogli nikdar odgovoriti: kako dobiti več vojnih in trgovskih ladij, kako si pridobiti zopet premoč na Atlantiku, Tihem in pa Indijemskem morju, ali je mogoče dvigniti proizvodnjo ladij v času, ko so anglosaksonske ladjedelnice prezapolene s popravili poškodovanih ladij, ali naj se dobavljajo orožje najprej Indiji ali najprej Avstraliji, kako pomagati Cankarjsku, ko so vse prometne zveze z njim pretrgane, kako rešiti Malto, kako se boriti proti Osnin podmornicam, kako rešiti vprašanje

surovin, ko število anglosaksonskih potopljenih ladij iz dneva v dan narašča, kako zadovoljiti Stalina, ki zahteva ustvaritev druge fronte, kako zadržati Japonce, kako rešiti indijsko vprašanje, ali naj se pošljejo okrepitve na Bliznji vzhod, v Indijo ali Severno Afriko, zakaj se ni mogoče izkrcati brez podobnih izgub, kakor so bile pri Saint Nazaire, kdo bo dal Anglosaksonci človeško meso za topove, ko bodo boljševidni izčrpali svoje rezerve, kaj naj si Anglosaksonci izmislijo za varanje ljudstva, da je njihova zmaga še mogoča in katero državo bi lahko še potegnili v vojno. »Zwölf Uhr Blatt« zaključuje z besedami: »Kdo bo dal Angležem in Amerikancem ljudi, ki bodo zmogli rešiti vsa ta pereča vprašanja?

Argentina varuje svojo nevtralnost

Buenos Aires, 10. aprila. AS. Anglosaksonska propaganda je skušala prepričati argentinsko nevtralnost ter je vrgla v svet novico, da bodo morale odslej argentinske ladje zaradi nevarnosti Osnih podmornic pluti po Atlantskem morju le v spremstvu vojnih ladij. To poročilo je bilo uradno zanikano in pristojni argentinski krogi izjavljajo, da nobena argentinska trgovska ladja ne bo šla na morje v spremstvu vojnih ladij. Isti krogi pripominjajo, da bi bilo spremstvo vojnih ladij v nasprotju s nevtralnostjo, ki jo je argentinska vlada še pred nedavnim ponovno proglasila.

Turško-bolgarsko prijateljstvo

Sofija, 10. aprila. AS. Načelnik turškega vladnega odposlanstva je prišel v Bolgarijo k odprtju mednarodnega velesejma v Plovdivu in je dal zastopnikom tiska izjavo o čustvih prijateljstva in zaupanja, ki jih bolgarski narod goji do Turčije in da Turčija goji ista čustva do Bolgarije. Ni nobene ovire za tesno turško-bolgarsko sodelovanje tako na gospodarskem kakor političnem polju. Podobno izjavo je dal turški poslanik v Sofiji.

Vstaja Kurdiv

Ankara, 10. aprila. AS. Iz Teherana se je izvedelo, da je izbruhnila vstaja Kurdiv, ki je še niso mogli zadušiti in da so morale oblasti poslati na pomoč nove čete, da bodo lahko obvladale položaj.

Posebna potna dovoljenja za glavne nemške proge

Berlin, 10. apr. AS. Glavno ravnateljstvo nemških železnice sporoča, da bo od danes dalje dovoljeno potovati z brzini vlaki na progah Berlin—Hamburg, Berlin—Varšava, Berlin—Dunaj ter Berlin—München samo tistim, ki bodo imeli za potovanje posebno dovoljenje oblasti.

Gandhi noče prepustiti Indije Angležem Rooseveltov odposlanec in Cripps v škripcih

Rim, 10. aprila. AS. Angleški list »Daily Mail« je objavil razgovor svojega dopisnika z Mahatmom Gandhimem v Novih Delhih o indijskem vprašanju. Na vprašanje, kaj bo storil proti japonski grožnji, je Gandhi odgovoril, da bo pustil napadalec, naj prodirajo v deželo, ne da bi se jim upiral, da pa tudi s prestom ne bo mignil njim v pomoč. Dodal pa je, da razoroženi narod, kakor so Indijci, ne more ničesar storiti proti tako močnemu in oboževanemu narodu, kakor so Japonci. Nato ga je dopisnik vprašal, če ne bi bilo bolje, da bi Indijci dobili orožje in se borili. Mahatma pa je bil tudi proti temu, ker je v načelu proti vsakršnemu razdejanju kakor ga povzroči vojna. Tudi dopisnik »Daily Telegraph« poroča svojemur listu o pogovoru z Gandhimem o sedanjem važnem indijskem položaju. Na razna vprašanja in dokazovanja mu je Mahatma suho odgovoril: »Ne bom prepustil Indije Angležem, rajši bom dovolil Japoncem izkrcati se in se boril proti njim s pasivno resistenco. Kitajci pa so zagrešili veliko napako, ker so se uprli Japoncem. Za Kitajce bi bilo mnogo bolje, če bi se ne spustili v vojno z Japonci. Tudi če bi Indij-

ci imeli enako orožje kakor Japonci, bi bilo nemumno nastopiti z orožjem proti njim. Jaz ne želim, da bi bili Japonci uničeni.« Ko mu je nato dopisnik rekel, da ne vidi nikakršne možnosti za kompromis in upanja na uspeh v sedanjih pogajanjih, mu je Gandhi odgovoril: »Hitro ste razumeli!

Stockholm, 10. aprila. AS. Novice iz Novih Delhijev poročajo, da se posebni Rooseveltov odposlanec nahaja v še večjih težavah kakor Cripps sam, ko skuša s kompromisom rešiti angleški načrt. Med Crippsom in zastopniki kongresa so nastala nova nesoglasja, kar zopet otežkoča končno rešitev indijskega vprašanja.

Bangkok, 10. aprila. AS. Med angleško delegacijo in šesti indijskih strank je bil dosežen sporazum, ki predvideva ustanovitev vseindijske nacionalne vlade. Vojno ministrstvo bo imel v tej vladi Indijci, ki pa ne bo kompetenten za strateška vprašanja, katera spadajo v področje vrhovnega poveljnika angleških sil. Besedilo sporazuma bo objavljeno v nekaj dneh. Rooseveltov odposlanec polkovnik Johnson je igral zelo važno vlogo pri zadnjem delu pogajanj.

Čestitke Visokega komisarja hrvatskemu konzulu

Ljubljana, 10. aprila.

Ob priliki prve obletnice ustanovitve Neodvisne Države Hrvatske je Visoki komisar po-

slal hrvatskemu konzulu v Ljubljani najtoplejšje čestitke za mladi narod in toplja voščila ter želje za njegovo bodočnost kakor tudi za bodočnost Poglavnika.

Antun Zvonimir Ivanić, hrvatski konzul v Ljubljani

Za obletnico ustanovitve Neodvisne Države Hrvatske

Pred letom dni je hrvatski narod našel samoga sebe. Dosegel je cilj, za katerim je stremel deset stoletij.

Za mnoge bodo imele te besede prizvok fraze. Za nas, ki smo doživeli in preživeli te zgodovinske trenutke, pa so neizpremenljiva resnica, katere pomen bomo prenesli tudi na bodoča pokolenja.

Zgodovina hrvatskega naroda v zadnjem tisočletju je zgodovina borbe, borbe z orožjem v roki proti navalom vzhodnih plemen in narodov, ki so pretli preplavili vso Evropo in uničili njeno kulturo, kakor tudi politične borbe, ki je vedno težila k popolni državni samostojnosti.

Zaradi neprecenljivih zaslug na bojnem polju je nadel papež Leon X. v XVI. stoletju Hrvatoma znani in častni pridevek: »Antemurale christianitatis«. Vkljub vsem tem zgodovinskim zaslugam in vključ vsem naporom, pa je šele pred letom dni uspelo Hrvatoma ustvariti svoj politični ideal.

Ko so tako imenovane zapadne demokracije ob koncu svetovne vojne leta 1918 proglasile načelo samoopredeljenja narodov kot občo svetinjo, je zadel Hrvate najtežji udarec. V nasprotju z jasno izraženo voljo hrvatskega naroda je bila Hrvatska združena s Srbijo in na ta način nasilno iztrgana iz srednjeevropskega življenjskega prostora, v katerega je po svoji tradiciji in kulturi, veri, zemljepisnem položaju in gospodarskih potrebah skozi stoletja pripadala.

S tem nasilnim činom je nastala za Hrvate najtežja doba. Službena belgrajska »jugoslovanska« *politika je zanikala eksistenco hrvatskega naroda in ga dosledno imenovala pleme. Hrvatoma je bila prepovedana uporaba njihovega slavnega imena in narodne zastave. Samo radi prepevanja domoljubnih pesmi je na tisoče Hrvatov napolnelo zapore in prenašalo najbolj zverinska mučenja. Poleg tega so bili hrvatski kraji bivše Jugoslavije izpostavljeni najstrašnejšemu gospodarskemu izkoriščanju.*

Naravno je, da je tako postopanje moralo izzvati še večjo reakcijo.

In v resnici se je hrvatski narod zbral okrog svojega voditelja in učitelja Stjepana Radića. Toda ne za dolgo. Zločinski roka srbskega plačanca mu je sredi zloglasnega belgrajskega parlamenta iztrgala njegovega voditelja.

Nade srbskih vladodržcev, da bo s tem omagal odpor hrvatskega naroda, se niso izpolnile. Niti najtežja strahovlada belgrajskih diktatorskih režimov ni bila v stanju zlomiti Hrvatoma skozi stoletja vsajeno željo po svobodi in neodvisnosti.

V tem času stopa v središče osvobodilne borbe svetli lik Poglavnika. Uvidel je, da z Belgradom ni mogoče nikakršno sodelovanje in je zato odšel v inozemstvo, da od tam izgradi pota za narodno osvoboditev. Istočasno je uvidel, da bo mogla Hrvatska uresničiti svoje sanje samo z naslonitvijo na one velesile srednje Evrope, ki so bile tudi poprej, v toku zgodovinskega razvoja, politično in kulturno najtežje povezane s Hrvati, in katere so si pod vodstvom svojih mladih narodno-revolucionarnih pokretov postavile za nalogo rušenje versailleskega diktata. To sta fašistična Italija in nacionalno socialistična Nemčija.

Istočasno se obrne Poglavnik s svojo državniško — rekel bi proročansko — dalekovidnostjo, proti največji nevarnosti in največjemu sovražniku evropske kulture — proti boljševiškim sistemom v Sovjetski Rusiji.

V inozemstvu je Poglavnik ustvaril »Ustaše«, hrvatski osvobodilni pokret z nalogo, da z vsemi sredstvi, tudi z oboroženo vstajo, osvobodijo Hrvatsko izpod tujega jarma, da postane samostojna in neodvisna država z vsem svojim narodnostnim in zgodovinskim ozemljem. — (Točka 1. ustave »Ustaše«.)

Ta skrajni cilj je lebdel pred očmi in živel v sreči vsakega Hrvata.

V deželi obstajajo še v nadalje organizacije po Stjepanu Radiću ustanovljene Hrvatske seljačke stranke. Pristaši te stranke se bore v Hrvatski vključ najtežjih žrtvam in pregonom za iste ideale, katere si je začrtal Poglavnik. Široki narodni sloji, katerim je Poglavnikovo delo v inozemstvu dobro znano, so globoko prepričani, da oba pokreta sporazumno stremita za istim ciljem.

En del, in to merodajni, vodstvo Hrvatske seljačke stranke je postopoma od tega bistvenega cilja osvobodilne borbe, t. j. od zahteve po neodvisnosti, odstopil. Temu delu vodstva je leta 1939 uspelo izvojevati naveden uspeh, ki je obstajal v ustanovitvi banovine Hrvatske.

Ta, tako imenovani sporazum, ni mogel zadovoljiti nobenega pravega Hrvata. Pa tudi oni narodni sloji, ki so tako rešitev kot prehodno sprejeli, so smatrali to samo kot stopinjo do dosege popolnega narodnega osvobodjenja.

Nenaklonjenost hrvatskega naroda nasproti sporazumu je bila ojačana tudi s činjenico, da se je vodstvo bivše Hrvatske seljačke stranke z njim odreklo zahtevi po samostojnosti in nezavisnosti, da je velik del hrvatskega narodnostnega in zgodovinskega ozemlja ostal izven mej banovine in da ni bilo nikakih garancij, da bo mogla Hrvatska

v okviru Jugoslavije obdržati in očuvati s sporazumom ji priznane pravice. Vojaštvo je ostalo namreč še nadalje pod srbskim vodstvom, a samo hrvatska puška na hrvatskem ramenu bi mogla dati jamstvo, da se bodo dosežene pravice očuvale in razširile in da se bo tem potim ustvaril končni cilj — popolna osvoboditev in državna neodvisnost.

Beogradska čaršija je sprejela ta sporazum z največjim nezadovoljstvom in javno naglašala, da so to samo prehodni privilegiji, ki jih je narekoval mednarodni splošni politični položaj. Ta sporazum je bil torej od srbske strani zamišljen prav tako neiskreno, kot poznejši pristop Jugoslavije k trojnemu paktu.

»Sporazum« *torej ni mogel predstavljati nikake trajne rešitve hrvatskega vprašanja.*

Nadaljni razvoj dogodkov je predobro poznan. Veliki nemški Rajh, a nato tudi italijanski fašistični Imperij sta bila prisiljena pokreniti gigantso borbo za samohranitev in ustvaritev pravičnega reda v Evropi in na vsem svetu.

Zmagovite nemške in italijanske čete so uničevale sovražnika, kjer koli se jim je postavil po robu. Merodajni beogradske krogi pa so vodili napram osovinskim velesilam enako neiskreno politiko, kot proti Hrvatoma. Pristop Jugoslavije k trojnemu paktu je bil izveden 25. marca 1941 tudi s strani podpisnikov samo iz oportunosti, a nikakor iz želje po iskrenem sodelovanju. Tega se je hrvatski narod v istem trenutku jasno zavedal.

(Dalje.)

Proslava praznika Neodvisne Države Hrvatske

V petek je Neodvisna Država Hrvatska slovesno proslavljala prvo obletnico ustanovitve. Tudi v Ljubljani je bil narodni praznik Neodvisne države Hrvatske praznovan na slovesen način ob sodelovanju najvidnejših predstavnikov civilnih in vojaških oblasti. Ob desetih dopoldne je bila v stolnici slovesna zahvalna služba božji. S konzulom dr. Antonom Zvonimirjem Ivanićem so se udeležili slovesnosti Ekselencija Visoki komisar Grazioli, poveljnik Armadnega zbora Ekselencija general Robotti, Zvezni tajnik Orlando Orlandini s številnimi zastopniki fašistične Stranke in organizacij, dalje polnoštevilno osebje konzulata Neodvisne Države Hrvatske v Ljubljani in mnogi člani hrvatske kolonije v Ljubljani. Po službi božji je bil slovesen Te Deum. V popoldanskih urah je bil na lepo okrašenem konzulatu neodvisne države Hrvatske v proslavo praznika tudi slovesen sprejem najvišjih predstavnikov civilnih in vojaških oblasti.

Varčevanje s plinom v Ljubljani

Kakor že dalj časa po drugih provincah kraljevine je po odredbi Visokega komisarja tudi v Ljubljani uvedena štednja s plinom, da si prihranimo inozemski premog za jesen in zimo.

Zaradi varčevanja in nepotrebne porabe plina bo zato tudi v Ljubljani plin strankam na razpolago samo:

od 7 zjutraj do 12.
od 13 do 16 popoldne in
od 18 do 20 zvečer.

Te ure bo imel plin normalni pritisk, tako da ga bo lahko vsakdo rabil za poljubne namene. Med temi oddajami, torej od 12—13 in od 16—18 pa bo pritisk plina tako nizek, da ga sploh ne bo mogoče uporabljati.

Od 20 pa do drugega dne zjutraj do 7 pa bo imel plin samo toliko zmanjšani pritisk, da bodo lahko gorele plinske svetilke.

Po tem urniku bomo imeli plin pod normalnim pritiskom 10 ur na dan, da si bomo lahko pripravili zajtrk, kosilo in večerjo. Temu urniku se bosta brez večjih težav morali prilagoditi tudi industrija in obrt, ker bosta imeli plin na razpolago od 7—16 z enournim opoldanskim odmorom.

Ker so pa tudi majhne množine plina zdravju nevarne, opozarjamo vse odjemalce plina z vso resnobo, da morajo do skrajnosti strogo paziti na to, da so pipice pri aparatih tudi ob času zapore plina zaprte.

Plin bo namreč imel tudi med zaporo še vedno toliko pritiska, da bo v manjših množinah kot pri normalnem pritisku uhajal iz pipice. Toda tudi ta majhna količina je še vedno dovolj, da povzroči nesrečo.

Pri tem pa posebno opozarjamo na okolnost, da bo od opta pipica, iz katere je med zaporo prihajalo le zelo malo plina, takoj ob nastopu normalnega pritiska dobila tako ve-

Izobesite zastave!

Ljubljana, dne 11. aprila.

Danes, za obletnico prihoda italijanskih čet v Ljubljano, bodo na javnih in zasebnih poslopih vse zastave od zore do mraka.

Določila o uporabljanju kož

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo, po kateri na podetavi kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291 in

smatrajoč za umestno, da se prepove uporabljanje kož za izdelovanje kovčgov, torbic, vozne opreme, tapetinskih predmetov, hišne opreme in krznarskih izdelkov vobče,

odreja:

Člen 1. Od dne objave te naredbe je prepovedano izdelovanje kovčgov, torbic, vozne opreme, tapetinskih predmetov, hišne opreme in krznarskih izdelkov vobče iz kakršne koli vrste domačih ali kakor koli v Ljubljansko pokrajino uvoženih kož, puščenih za porabo civilnega prebivalstva, ne glede na težo, obliko in velikost.

Člen 2. Od prepovedi iz prednjega člena so izzeti vsi predmeti za rabo oboroženih sil, sedlar-ke in vprežne potrebščine kakor tudi potrebščine za tehnično, znanstveno in zdravstveno rabo.

Člen 3. Prepoveduje se strojenje kož za izključno porabo pri izdelovanju predmetov, ki se po členu 1. te naredbe ne smejo izdelovati.

Člen 4. V 10 dneh od dne objave te naredbe morajo industriji, obrtniki in trgovci prijaviti Zbornici za trgovino in industrijo predmete, kate-rih izdelovanje je po 1. členu prepovedano in ki jih imajo na dan objave te naredbe v zalogi kakor tudi na ta dan v delu pri ustreznih podjetjih.

Prijava, ki jo je treba predložiti v dveh primerkih, katerih eden se vidira in vrne prijavitelju, mora navajati tudi cene, po katerih so ti predmeti naprodaj skladno z veljajočimi predpisi o zapori cen.

Člen 5. Strojenje kože, ki so bile določene za izdelovanje predmetov iz člena 1. in so v zalogi pri industriji, trgovcih in obrtnikih na dan objave te naredbe, se smejo porabiti zgolj za namene, dovoljene po tej naredbi in drugih veljajočih predpisih.

Smejo se torej prodajati samo za epredaj navedeno rabo in za rabo, ki morda dovoli s poznejšimi navodili. V ta namen so gornja podjetja dolžna zapisovati v posebnih prejemnih in oddajnih knjigah, ki jih mora virirati Zbornica za trgovino in industrijo v Ljubljani, zaloge iz prvega odstavka tega člena in poznejši promet s tem blagom.

Industriji, obrtniki in trgovci morajo v enem mesecu od dne objave te naredbe prijaviti tudi Po-

Mislite o rasah kakor hočete, dejstvo je, da bo nedeljska nogometna tekma med Nemci in Španci tudi v »rasnem« *pogledu zanimiva. Spoprijeli se bosta enajstorci, ki igraata nogomet sicer po istih pravilih, pokazali pa bosta različno šolo in drugačnega duha v borbi. Naivno bi bilo misliti, da bo nastopil Herberger z jato visokih, plavalasih nordijcev, Zamora pa s krepkimi mediteranci temnih las in srednjih postav. Čisto brez ozira na razne rasne teorije so zbrali Španci med deset tisočih igralcev nogometa 11 najbistrejših, najhitrejših in najsrečnejših in tako sestavili »državno reprezentanco«. Tako so storili tudi Nemci, le z razliko, da so imeli večjo izbiro igralcev.*

Na obeh straneh bodo videli izkušene igralce nogometa, ki so že čestokrat igrali svoje vloge, ki nimajo težav z obvladanjem žoge in tudi ne s točnim podajanjem. Herbergerjevi učenci znajo svoje vloge »na pamet«, o Zamorinih fantih pa pravijo, da igrajo »instinktivno«. Nemški način nogometne vzgoje je preračunan na vse podrobnosti, trener ima v evidenci vse mogoče poteze, igralci jih poznajo. Vse je logično, sistematično in dobro naštudirano. Posebna moč nemškega nogometa je v izvrstni kondiciji. Moštvo je tako vsestransko izurjeno, da lahko igra ves čas s polnim naporom in da igralci tudi proti koncu težke tekme niso izčrpani. Nemci trenirajo tudi sprinte in teke na dolge proge, svojo nogometno veščino

liko množino plina, da lahko nastane zastrupljenje ali druga nesreča.

K dozdaj veljavnemu važnemu pravilu, da moramo po uporabi plina pipice vedno takoj zapreti, pa prihaja zdaj ob splošni štednji še drugo novo geslo:

Zapri pipice tudi tedaj, če plin ne prihaja!

Kdor se bo ravnal po tem pravilu in po tem skrajno resnem opominu, lahko mirno in varno uporablja plin kot doslej.

Vse, ki čitajo to obvestilo in navodilo, prosimo, naj takoj obveste in pouče vse znane odjemalce plina, zlasti naj pa to pravilo zabijajo odjemalci vsem svojim uslužbencem in otrokom, da zaradi površnosti in lahkomišelnosti ne nastane nesreča. Vtisnite si navodilo v glavo in ga ponavljajte neprestano vsem v družini, saj mestna plinarica začne z navedenimi omejitvami že v ponedeljek, 13. aprila zjutraj.

krajinski zvezi delodajalcev v Ljubljani (Združenju industrijcev in obrtnikov) te zaloge na posebnih obrazcih, katere pripravi ta zveza in ki sporoči Visokemu komisiarju povzetek prijav.

Člen 6. Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo, če dejanje ni huje kaznivo, v postopku po naredbi z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 v denarju do 5000 lir ali z zaporo do dveh mesecev. V hujskih primerih se izreče poleg denarne kazni tudi zapor. Poleg tega se lahko časno odvzame obrtna pravica ali predlaga nje trajni odvzem kakor tudi odredi zaplemba blaga.

Člen 7. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 3. aprila 1942-XX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino
Emilio Grazioli.

Drobne gospodarske

Sprememba okrajne, upravne, sodne in davčne pridelitve občine Sv. Križ pri Litiji. Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino Eks. Grazioli je izdal naslednjo odločbo: Občina Sv. Križ pri Litiji, prideljena doslej okrajnemu načelstvu Ljubljana, oziroma sodnemu in davčnemu okraju Višnja gora, se oddeli od dosedanjega upravnega, sodnega in davčnega okraja ter preide v območje okrajnega načelstva Novo mesto, davčnega okraja Novo mesto in sodnega okraja Trebnje. Odločba stopi v veljavo 30 dni po objavi v »Službenem listu«. Objavljena je bila 8. aprila t. l.

Odtegnitev iz obtoka novcev po 20 cent. iz čistega niklja. Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je odredil, da se z dnem 30. aprila vzamejo iz obtoka novci po 20 cent. iz čistega niklja, z dnem 30. junija t. l. pa izgubijo zakonito plačilno moč. Po tem dnevu javne blagajne ne smejo sprejemati teh novcev kot plačilno sredstvo, imetniki pa jih smejo tudi še kasneje predlagati finančnim blagajnam, ki jih odvedejo kr. kovnici po njih kovinski vrednosti.

Občni zbori: Centralna vinarna, d. d. v Ljubljani, 20. aprila ob 16. Na dnevnem redu je tudi zvišanje glavnice. — Salus, d. d. v Ljubljani, dne 28. aprila ob 17.

Omejitev proizvodnje hmelja na Spodnjem Štajerskem. Ker ne obstoja potreba za takšne količine hmelja kot je obstajala prej, je bila odrejena omejitev proizvodnje hmelja v Savinjski dolini. Hmeljarstvo nameravajo omejiti za 70% v primeri s stanjem leta 1940. Odsej bo mogoče hmelj saditi v 19 občinah na Spodnjem Štajerskem. S tem sproščene ploščine kmetijske zemlje bodo dane na razpolago drugim kmetijskim kulturam, ki so danes za prehrano važnejše kot hmelj.

Sport

Dvoje ras v borbi na zelenem polju

izpopolnjujejo tudi z drugimi športi. Da bi povečali moštvo in okrepili tovariškega duha, jih uči Herberger tudi petja, s fanti goji družabne igre, vse stori in ves se žrtvuje, da bi bila njegova enajstorica v vsakem oziru na višini.

Nogomet je tisti šport za katerega imajo posebno vsi romanski narodi več smisla. To so potrdili Italijani, Španci in drugi. Učeni Herberger je gotovo večji strokovnjak od slavnega Zamora, kljub temu pa je španski nogomet hudo nevaren. Lahko bi napisali, da igrajo Nemci z glavo, Španci pa s srcem. Mošč Špancev ni samo v virtuozi tehniki, pač pa v nenavadni iznajdlivosti njihovega temperamenta. Kjer koli se pojavi španska enajstorica, jo ljudje radi gledajo, zakaj njihova igra je prežeta vedno z novimi, izvrstnimi domislicami. Čeprav njihova telesna kondicija ni na višini, čeprav zaostajajo v vtrajnosti in morda celo v sprintu, vendar se borijo z vsem srcem. Z dušo in telesom so v igri, z nenavadnim užitkom igrajo ter se veselijo in žalostijo kakor otroci.

Mošč Nemcev bo v izvrstni šoli, mošč Špancev v naravni nadarjenosti. Prvi se bodo borili z glavo, drugi s srcem. Kdo bo zmagal, bomo zvedeli v nedeljo.

Nedelja v znamenju nogometa. V evropskem nogometu postaja spet živahnjejše. Preteklo nedeljo je bilo veliko zanimanje za srečanje med Italijani in Hrvati v Genovi, 12. aprila pa bo na eporedi dogodek, ki vzbuja pozornost vseh evropskih prijateljev nogometa. To bo srečanje med španskimi in nemškimi nogometaši v Berlinu. Prve trenira slavni Zamora, druge pa izkušeni trener Herberger. Kako veliko zanimanja je za to tekmo v Berlinu, dokazuje poročilo, da je dobila osrednja pisarna 200.000 naročil za vstopnice. Z ozirom na prometne omejitve pa so jih pustili v promet le 85.000 in tudi že vse razprodali. — V Zagrebu bodo proslavljali prvo obletnico ustanovitve hrvatske države. Ob tej priliki bodo imeli tudi športne prireditve. Največ gledalcev bo vsekakor privabila nogometna tekma med Hrvati in Bolgari. — V italijanskem nogometu bodo nadaljevali s tekami za pokalno prvenstvo. Na sporedu bosta srečanja med Milanom in Venezio ter med Juventusom in Modeno. Po nedeljskem kolu bomo zvedeli, kateri dve moštvi bosta prišli v finale.

Pogodba med Anglijo in Japonsko

(Ob začetku XX. stoletja)

Sprejem pogodbe pri vladah je bil popolnoma drugačen kot pri tisku; kralj Edvard je želel, da bi bil kot prvi obveščen Kaiser, ta je ganjen od tolike vljudnosti in pažnje izrazil svoje zadovoljstvo, ki ga je angleški poslanik imel še za toliko bolj resnično, v kolikor je bilo očitno, da je oni opazil v pogodbi »zapreko na poti angleško-ruskega zbliznanja«. Cambon, veleposlanik, je izrazil popolno nasprotje tistega, kar so pisali pariški časopisi, dal osebno duška nad njihovo slabo voljo, omenjajoč Lansdowne, da si je Anglija nakopala nevarne obveznosti, ki jih nasprotno Petrogradu »poleg nezadovoljstva kazal še nedolžno užaljenost. Mesec dni pozneje sta Francija in Rusija objavili skupno izjavo z namenom, da bi »opomnili Japonsko in rešili svoj prestiž na Kitajskem«*; obe velesili sta zatrjevali, da je bila nedotakljivost Kitajske in Koreje cilj njune politike in najboljšje jamstvo lastnih interesov; za obvarovanje nedotakljivosti pred morebitnimi sovražnimi dejanji tretje velesile si pridržujeta pravico medsebojnega posvetovanja za podvzetje potrebnih ukrepov.*

Med javnostjo, ki je ne brzda časopise, in med tajnostjo pisarn predstavljajo parlamentarni razgovori srednjo pot, kjer

se radovednost sreča z zmernostjo in kjer prva podžiga drugo, druga pa umerja prvo, vse skupaj pa rodi bolj ali manj »važno« *besedičenje kot pa stvarno. V primeru angleško-japonske pogodbe so parlamentarni razgovori izgnili na važnosti tudi zaradi dejstva, da ni bilo resnih kritičnih motivov in da se je zaradi mnogih vidikov zdel pogodba krojanje opozicijske politike, ko je bila še na oblasti. Konservativni časopisi so omenjali s spretno hlinjenjem odobravanjem, da je bila »stavba pogodbe zidana na trdih temeljih politike lorda Roseberyja, politike prijateljstva z Japonsko«. Lord Rosebery je izjavil, da jo odobrava in da deli čestitke z vlado; dodal pa je majhno opombo, ker je bil opozicijske, z obžalovanjem, da je bila tako pozno sklenjena: »Če bi bila sklenjena prej, bi bilo prihranjenih mnogo obžalovanja vrednih posledic in tudi ponižanj zaradi tega, ker ni bilo podobne pogodbe«. V tem pomirjenem ozašču za obrambo, ki jo je lord Lansdowne moral podati o svojem delu, ni bilo potrebno posebno znamenje. Imenoval je »plesnivo čakanje in starodavne vraže« *kult, s katerim so mnogi častili splendidno izolacijo, dokazujoč, da dejstva, ki so prej opravičevala osamljenost, sedaj nimajo več pomena, kajti spremenjen je položaj narodov v Evropi zaradi množičnih drugih zvez in silnega oboroževanja, ki se še stopnjuje. Zavrniti iz principa vsako pogodbo je bila politika, močnejša kot moč in avtonomija britanske imperije.**

Eden izmed motivov takih parlamentarnih razgovorov spominja na druge, novejše, naravnost od včeraj: tudi tedaj so mno-

go govorili o bianco menici, izročeni zavezniku, to je o vojni, ki si jo je Anglija nakopala, če bi ji ugajal ali če bi ji ne ugajal neposredni povod za spopad, če bi se ji zdel čas primeren ali ne. Na to je namignil lord Spencer v zbornici peerov in dr. Norman v skupščini: »Ali ni britanska politika zavozila s to pogodbo v kolensnice japonske politike in ali ne riskiramo, da se bomo morali boriti v vojni tudi proti svoji volji in morebiti tudi proti našim koristim?« *Dr. Norman, bolj roseberyjski kot lord Rosebery sam, je razčlenjeval japonsko politiko z vidika posledic, ki jih je dopustila Lansdowneova pogodba: na temeljih pristranskega prijateljstva in vzajemnega razumevanja, vzpostavljenih po liberalnem ministrijskem predsedniku, je politika njegovih naslednikov sezidala »nebotičnik, ki ga je treba gledati s strahom in ne mirom«. Razvoj dogodkov, ki bo pozneje zanesel Nicolsona v Petrograd s predlogi o zbliznanju, je bil že dovolj obarvan v političnih londonskih krogih, da bi mogel tudi on vzbuditi kakšno kritično opombo: nekateri so celo obžalovali »Rusiji naprtena sumničenja za vojno«. Rusija je dala dokaze dobre volje, posebno v hudih trenutkih burske vojne, zaradi katere so nas v splošnem v Evropi tako zelo sovražili. »Vsak naš vojak je bil zaposlen in bilo bi zelo težko braniti severo-zapadno indijsko mejo z našim brodom, pa če bi bilo še tako mogočno... Kaj je storila Rusija? Njen običajen način je sicer bil izvajati pritisk na nas in poslati kakšen polk na afganistansko mejo; pa vendar ni storila tega.«*

(Dalje.)

Drobne novice

Koledar

Sobota, 11. aprila: Leon I. Veliki, papež in cerkveni učenik; Antipa, mučenica; Domnjon, škof in mučenec; Filip, škof; Izak, spoznavalec. Nedelja, 12. aprila: bela nedelja; Julij I., papež; Visija, devica in mučenica; Zenon, škof; Saba Gotski, mučenec.

Novi grobovi

† Zlatomašnik p. Ananija Vračko

V ljubljanskem frančiškanskem samostanu je v noči od četrtka na petek umrl zlatomašnik pater Ananija Vračko. Pretrpel je dve leti trajajočo hudo bolezen, ko je bil popolnoma navezan na pomoč svojih sobratov. Trpel je vdan v voljo božjo. Očiščena po trpljenju je njegova duša odšla k Bogu.

P. Ananija je bil rojen 11. oktobra 1866 v fari sv. Stefana pri Šmarju pri Jelšah. Bil je sin učitelja. Gimnazijo je študiral v Celju in Ptuj. Kot 19 letni dijak je vstopil v frančiškanski red in je bil na Trstu preobleden 1. 1885 in sicer 29. septembra. V noviciatu se je dala vsa samostanska družina slikati. To sliko je p. Ananija hranil do zadnjega. Vsakemu redovniku, ki je umrl, je napravil na prsa na fotografiji križ. Zadnjemu je napravil križ lanske leto p. Emilijanu, ki je umrl v Nazarij. Preživel je p. Ananija vse. — Novo mašo je p. Ananija pel v romarski cerkvi na Sladki gori leta 1889, kjer so bili takrat njegovi starši v službi. Do mladega p. Ananije je imela provincija že od začetka veliko zaupanje. Že nekaj let po novi maši je postal samostanski predstojnik. Službo predstojnika je potem opravljal v raznih samostanih gotovo vsega skupaj 30 let. Imel je poseben talent in veselje za gospodarstvo. Kjer je bil, povsod je zidal in popravil. Prijelo se ga je ime »provincinalni zidar«. Zidal je v Jaski, v Pazinu, pri Novi Štiti, v Kamniku in v Brezicah. Uspešno je vodil tretji red sv. Frančiška. Bil je izvrsten pevec in nadvse vreden redovnik. Pred dvema letoma je obhajal v Ljubljani svoj zlati mašniški jubilej.

Truplo p. Ananije leži na mrtvaškem odru v dvoranah sv. Antona na samostanski porti. V soboto ob 9 se prenese v frančiškansko cerkev, kjer bo za pokojnega slovesni Requiem, nato bodo ostanki prepeljani na Zale v kapelo sv. Marije, od koder bo popoldne ob 4.30 pogreb v frančiškansko grobnico. R. I. P.

† V Ljubljani so umrli: Gospa Angela Vidmarjeva, žena dramaturga g. Josipa Vidmarja. Pogreb bo v soboto, 11. aprila, ob pol štiri popoldne v Zal, kapela Adama in Eve, k Sv. Križu. — Gospa Fani Pečnik, roj. Hajek, rodom iz Kamnika. Pogreb bo v soboto, 11. aprila ob 5 popoldne v Zal, kapela sv. Frančiška, k Sv. Križu. — Gospod Lovro Sebenik, trgovec. Pogreb bo v soboto, 11. aprila ob 3 popoldne v Zal, kapela sv. Petra, k Sv. Križu. Naj jim sveti večna luč! Zaljubljen naš globoko sožalje!

† V Zibiki na Stajerskem je pred velikonočnimi prazniki umrla dobra žena in mati velike družine Frančiška Verbek. Dala je življenje 14 otrokom. Bila je dvakrat poročena na lepem posestvu. Prvič se je pisala v zakonu Hajšek. Bila je mati frančiškane p. Odilu Hajšku. Bolehala je eno leto in zdaj dočrpela v 68. letu starosti. Naj v domači zemlji mirno počiva! Zaljubljen naš iskreno sožalje!

— Milanski velesejem. Šestnajst narodov se bo udeležilo milanskega velesejma in bo razstavljalo svoje izdelke. Osem držav bo imelo svoje lastne paviljone in sicer Belgija, Hrvaška, Nemčija, Romunija, Slovaška, Španija, Švica in Madžarska. Po zasebni pobudi pa bodo zastopane sledeče države: Bolgarija, Danska, Finska, Francija, Holandija, Norveška, Švedska in Turčija. Izmed tujih držav udeleženk ima največji paviljon Nemčija, ki bo razstavila posebna dognanja na

sodnika ali odvetnika, pa tudi vsakega, ki se znanstveno zanima za pravni red in praktično uporabo teoretičnega prava, izredno važnost. Urejevanje dr. Sajovca zasluži zato gotovo javno omembo ter pomeni tako nekako majhen jubilej, ki se ga na reviji ni posebno spomnila, ki je razumljivo. Svoj čas ob 15 letnici je Slovenski pravnik proslavil s posebnim člankom ta dogodek (1928, str. 44) ter tudi tedaj označil vse zasluge urednika za revijo, ki ga šteje za dr. Majaronom med svoje najpomembnejše.

Zdelo se nam je potrebno mimogrede opozoriti ob izidu te dvojne številke Pravnika na to dvajsetletno delo urednika. Ta številka pa vsebuje tri pravne razprave, in sicer nadaljuje dr. Božidar Kobe svojo razpravo o reformah delniškega prava, o kateri smo že zapisali sprčo prejšnjih razlaganj, da pomeni za današnji čas novih sindikatov izredno važen pravni problem. Na primerjalni način iz svetovnih pravnih sistemov podaja z njo osnovne probleme delniškega prava. Razprava se bo še nadaljevala. — Dr. Fran Skaberne je napisal razpravo o zlorabi siromaške pravice. Po analizi pri nas veljavnega zakona o siromaški pravici pri pravnih ter s primerjavo pod kakšnimi okoliščinami se drugod opravičajo siromaki, je podal nekaj praktičnih pripomb, ki naj bi pri nas preprečevali zlorabo te siromaške pravice. — Dr. Anton Štuhar razpravlja vprašanje, kdaj zastara pravica do preganjanja, če je zagrožen strogi zapor? To je vprašanje, ali zastara strogi zapor v petih ali v dveh letih. Konec te razprave iz kazenskega zakonika bo izšel šele prihodnjič ter bo gotovo vplival na jasnost v vprašanju, v katerem sedaj sodna praksa koleba. — Iz kazenskega prava je tudi razprava, napisana v spomin pok. dr. Dolence (govor ob komemoraciji 26. nov. 1941), kakor ga je govoril dr. Avgust Munda: Kako je gledal dr. Dolence na kazensko pravo? S tem je podal bežno sliko, kako je pokojnik gledal na važnejše probleme kaz. prava in kako se je udeleževal v tej panogi našega pravnega življenja.

Med književnimi poročili je ocenjena nekaj pravne literature (Razprave, Bajič: Delovnopравни zbornik itd.), ki so jih ocenjevali S. Bajič, R. Sajovic in dr. M. Med raznimi vestmi se omenja smrt dr. Foersterja ter drugih pravnikov. Dr. A. Urbane pa proučuje nekaj paberkov k zgodovini odvetništva pri nas.

Ena polna priloga odločb kasacijskega sodišča v civilnih stvareh je dodana — kakor vedno — tudi tej številki.

polju umetnih tkanin in druge praktične tehnične pridobitve. Razstavljeni bodo aparati za uporabo plina v gospodinjstvu in v industriji, posebno pa naprave za izdelovanje piva. K odprtu velesejma se bodo zbrali številni predstavniki držav razstavljalci, med katerimi je zaenkrat najštevilnejše zastopstvo prijavila Romunija. V celem bo imel milanski velesejem okrog 6000 razstavljalcev.

— Tretja knjiga govorov in poslanic sedanje ga papeža je izšla. Med posebno dvadeceno je izročil sv. Očeta tretjo knjigo govorov in poslanic sedanje ga papežarja katoliške Cerkve, ravnatelj izdajateljskega podjetja v Sieni comm. Contagalli. Knjiga vsebuje govore in poslanice, ki jih je papež Pij XII. imel lanske leto. Sv. Oče se je za darilo lepo zahvalil in pohvalil vztrajno delo in napore katoliškega založniškega podjetja.

— Vreme. V petek jutraj je bilo močno megljeno in hladno. Po gorah je v četrtek zapadel sneg. Temperatura je padla za več stopinj napram četrtkovim jutranjim temperaturam. V četrtek je toplomer jutraj kazal 7,8 stop. nad ničlo, v petek jutraj pa le 3,8 stop. nad ničlo. V petek je bila dosežena najvišja dnevna temperatura 14 stop. nad ničlo. Napovedujejo lepo vreme. Močan dvig zaznamuje barometer. V četrtek je bilo barometrovno stanje 762, v petek pa že 767 m/m, torej dvig za 5 milimetrov.

— Nepremičninske rubeži in dražbe. Okrajno sodišče v Ljubljani zaznamuje letos veliko manj raznih rubežni kakor lani. V marcu je bilo predlaganih 41 nepremičninskih rubežni, ko so se mnogi upniki vključevali za svoje terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v mestu in okolici za razne neplačane davčne zneske. V marcu je bilo dalje predloženih 7 predlogov za uvedbo dražbenega postopanja v izvršbo kritic terjatve pri raznih posestvih. Celotno je bilo z rubežnimi vključenih za 42.069 lir raznih terjatev. Državni sklad se je vključil pri nekaterih posestvih v

Med stoletnimi trdnjavami trentinskih gor

Arco, v aprilu.

Mesto leži na dnu doline, ki je krog in krog obdana s ostrimi in nazobčanimi gorskimi trdnjavami in vsepovsod je en sam okras zelenja, oleandrov in oljk.

Vitek, s škrljtem krit zvonik prebada nebo. Streha je izprana od dežja, kroglja na zvoniku pa dela videz, kakor da se bo vsak čas nagnila in strknila na tla.

Skoraj na sredini mesta stoji kakor na straži mrk grad iz trinajstega stoletja.

Proti drugi polovici preteklega stoletja so si izbrali Habsburžani to znamenito mesto za svoje zimske bivališče.

Tedaj so arhitekti poskušali preurediti to mesto po svojih načrtih. Pozidali so vile z vrtovi, ki so jih uredili kar preveč po načrtih. Ogradili so jih s suličastimi železnimi ograjami, okrasili s kipi, vodometi in vodnjaki — vse v slogu osemnajstega stoletja.

Hitro se je mesto prelevilo in je dobilo gosposki izraz, dostojen, da sprejema v svojo sredo vladarje časov, ki so minuli.

In še danes, ko gledamo te častiljive vile, mirne in tihe vrtove, ki jih obdajajo, se nam zdi, da diha nek blažen mir in zadovoljnost, ki je bila tako draga našim dedom. In če bi prestopili prag teh tihih prostorov, bi nam udaril nasproti lahek vzduh plesnobe in zapušenosti, na steni malega salona bi zakukala kukavica, ki še vedno meri in naznanja čas, ki tako naglo beži. Zagledali bi suhe cvetice pod steklenim zvoncec, cvetice, ki so nekdanj veseli nežno oko...

In v okvirjih, ki jih je že načel zob časa, bi se nam nasmihale podobe gospa in bi resno gledale slike nekdanjih lastnikov teh skrivnostnih prostorov.

V teku zadnjih let so te prostore na novo preuredili. Na golih cementnih stenah se odraža pečat preprostega novega sloga, ki se prepleta s starinskim slogom in ga poživlja.

Na meglestem severu uživa mesto Arco še vedno sloves trentinske Nizze. Tu je član vladarske družine dvojne monarhije z dvoglavinim orlom, Albrecht Habsburški, najvišji poveljnik vojske, tako malo časa vladalci.

Vsako zimo so prihajale z Dunaja v Arco visoke nadvojvodinje s svojim spremstvom, z drznimi plesalkami in livriranimi dvorskimi uradniki in uslužbenci.

Tu sem so prihajali plemeniti iz bivše Avstrije, iz Nemčije, iz Rusije, od povsod... Tu so se zbirali okrog pokojnega vladarja Avstrije v pisani mozaik.

Razen nadvojvoda Albrehta je prihajal v Arco nadvojvoda Reiner, zadnji podkralj Lombardije, ki ni mogel nikoli pozabiti prijetnega podnebnja in sinjine italijanskega neba...

Drugi stalni gost tega lepega kraja je bila cesarica Elizabeta Avstrijska, ki ni bila plemenita le po rodu, temveč tudi po duhu; bila je lepa, elegantna in duhovita gospa.

Sem je prihajal avstrijski nadvojvoda Franc Ferdinand, ki je bil umorjen v Sarajevu; dalje Zita Burbonska, bivša avstrijska cesarica. Don Carlos, pretendent na španski prestol, Marija Kristina Rumunska in druge odlične osebnosti iz najvišjih krogov.

Meseca decembra 1873 se je mudil v Arco Franc II., zadnji napolijski kralj, ki je potem, ko je dolgo časa gostoval po visokih avstrijskih knežjih dvorih, izbral Arco za svoje stalno bivališče. Komaj tridesetleten je živel tu, pozabljen od sveta, kot odstavljeni napolijski vladar, ki so ga ljubili reveži, ki jih je tako rad podpiral. Sedaj je skrivaj svoj veliki nos v svojo prezgodaj osivelo brado, svoj zaskrbljeni in shujšani obraz pa pod krajce svojega velikega klobuka.

Kot sorodnik in ljubljene Franca Jožefa, šolan in izobražen pri jezuitih, vdan etiketi španjolsko-napolijskega dvora, ki pa je kar preveč dišal po avstrijskih dvorskih segah, bi se bil lahko počutil varnega in srečnega na italijanski zemlji, pa vendar izven njenega vladarskega kroga.

Ni bil srečen! Tožilo se mu je zelenih vrto vih, po podnebnju Sredozemskega morja in njegovi sinjini. Hudo se mu je tožilo po rojstnem mestu, pogrešal je vonjavo jasmina, ki ga je kraljica Marija tako zelo ljubila. Dolgčas mu je bilo tudi po terasah na »Favoriti«.

Od časa do časa ga je obiskala njegova soproga, nemirna Marija Luiza, ki je jezdila ure in ure na svojem konju.

Največkrat pa je bil sam samcat na svojem gradu. Tedaj se je vozil po strmih cestah v svoji kočiji vse do Ponale; vozil se je po stazah med vinogradi prav do vrha, kjer je stal grad, kjer sta nekdo plemeniti gospodični Livia in Dina pl. Arce napolnjevali okolič s svojim smehom in kjer sta pisali latinske verzice.

Na zimo sta ga obiskovala Ferdinand IV. Toskanski in Robert, vojvoda Parmski. Med tema dvema dolgočasnjima drugoma je potekalo dvajset let življenja bivšega napolijskega kralja. L. 1894 ga je smrt odrešila razočaranja, muke in bolezn. Prvega decembra je legel. V postelji je pisal zad-

nja pisma vladarjem in papežu, katere je prosil blagoslova. Ko je dospelo pismo od papeža, je bil bivši kralj že v agoniji. Napoli, njegovo ljubljeno mesto, pa se je pripravljalo na božične praznike.

Dne 27. decembra je izdihnil v svoji preprosti sobici, obdan od svojih kraljevskih prijateljev.

Njegovo truplo so obsuli s cvetjem iz vseh delov Evrope. Pokopali so ga začasno v neki grobnici mestne stolne cerkve. Mesto je bilo zagnjeno v črno, dve diviziji vojakov pa sta mu dali zadnje častno spremstvo. Pogrebu so prisostvovali vladni zastopniki Nemčije in Avstrije in nešteto plemstva, ki mu je sledilo v azil.

Grom topov je odmeval v ladij stolnce, ko so pokopavali nesrečnega kralja in je dušil jok Ma-

Tekač Ladas in njegov suženj

Bilo je o kresu, 4. 648. pred Kristusom. Pri bliževali so se veliki olimpijski prazniki, ko so grška plemena pozabila na sovraženosti in nepopravnih račune. Svobodni državljani so se pripravljali na potovanje v Olimpijo, kjer bodo darovali bogu Zevsu, gledali tekme mladeničev in zvedeli za nove državne odloke in zakone. Svoje misli so posvetili državnim skupnosti, priporočali so se bogovom, ki naj bi naklonili vso srečo njihovim vojskam, doraščajočemu rodu, poljem, živini. Pripravljali so dragocena oblačila, se veselili slovesnega potovanja in se pogovarjali o konjskih dirkah, ki jih bodo gledali na hipodromu in o mladeničih, ki bodo v tekmah in borbah častili bogove.

Tekmovalci so že bili zbrani v Olimpiji. Stanovali so v majhnih kamnitih hišah, vsak dan pa so hodili v palestro in gimnazijo, kjer so trenirali pod vodstvom izkušenih učiteljev. Držali so se stroge giete, jedli mesne juhe, sir, kruh in suhe smokve, odklanjali pa vino in slaščice, zakaj uživali so le to, kar so jim predpisali učeni nadzorniki. Posebno živahno je bilo v stadionu, kjer so trenirali vitki tekači. Tekali so vsak zase in poslušali nasvete spremljevalcev, ki so dajali navodila glede starta in dihanja, zlasti pa glede obračanja na drugi strani 192 m dolge stadionske proge. Orjaški Andreola jih je pomilovalno gledal, zakaj sam ni bil eden tistih, ki bi se boril za čast oljčne vejice, Andreola je bil koristolovec, ki je nastopal v Olimpiji samo radi tega, da bi njegovo ime pri rokoborskih zabavah bolj vlekel.

Na sliki vidimo sodnika s plaščem in sodniško palico, v sredini pa dvojico v borbi, ki so jo imenovali »pankration«.

Ladas iz Lekonijske je bil prvič v Olimpiji. Tri leta je tekal po osebnih poti, katero mu je uredil oče v senci cipres in gostih oljčnih dreves in kdo ve, kdo se je bolj veselil njegovega prvega nastopa v Olimpiji — oče ali sin? Sestra mu je okrasila tekmovalski predpasnik s krasnimi ornamenta, na pot pa so mu dali najzvestejšega suženja in mu obljubili svobodo, če bo Ladas zmagal. Bogu Zevsu so obljubili pitano tele, vaščanom pa bogato pojedino, če se bo Ladas vrnil z oljčno vejico svetega drevesa.

Zgodaj zjutraj je šel Ladas v stadion in tekal od kamnitega starta do cilja in spet nazaj. Z bosimi nogami se je odiral po mivki in s polnimi pljuči užival dobri jutranji zrak, ki je dišal po borih. Nekaj časa ga je spremljal suženj in ga učil daljšega koraka. Kmalu pa je omagal, se naslonil na beli altar in bodril Ladasa, kadar je tekel mimo njega. Ladas se je trudil po tekalšču, premikal se je kakor jadrnica v dobrem vetru, njegove zagorele in z znojem oblite mišice pa so se svetile v jutranjem soncu. Po dvajseti progi je že težko dihal in korak je postal krajši. Suženj je pritekel k njemu, dirkal z Ladasom in ga bodril: »Se dve progi za veselje hitremu Hermesu, ki ti bo pomagal premagati tovariše...« Ladas se je opotekal in tekel za suženjem. V prsih je čutil bolečino, ki je silila vanj z edino mislijo: končati, končati... »Se dve progi za zdravje lepe Phavlo — sive hčerke, ga je bodril spremljevalec. Ladas se je spomnil dobre deklice, ki bo postala njegova žena, če bo zmagal. Pozabil je na bolečine, korak je postal svetel, proge in zgodaj zjutraj sta opravila svoj trening.

Nato sta šla k bistremu potoku. Ladas je hotel skočiti v vodo, da bi pil in se okopal, pridružil pa se je plavalasi Chionis in ga poučil:

rijo Luize, kraljice brez otrok, brez moža in brez kraljestva.

Leta 1917, medtem ko je grmela vojna vse na okrog, je dal nadvojvoda Evgen prenesti zemeljske ostanke napolijskega kralja v kapucinsko cerkev v Trenti.

Tako ljudstvo po vojski ni našlo v svoji lepi katedrali več pozemskih ostankov kralja, ki je bil odveč.

Tudi to je znamenje, kako hitro mine posvetna slava in čast.

Ko je izginil zadnji spomin na kralja, se je mesto Arco zavedalo, da stopa v novo dobo.

To sem zapisal v času, ko je vzhajalo sonce in posijalo na zeleno floro Sredozemlja, ki se je bleščalo v svoji večni mladosti.

In sem čakal nove zarje Italije.

(Tullio Armani)

Prizor iz Olimpije: skakalec z ročkami, metalec kopja, glasbenik, metalec diska in skakalec.

voljeni vsi udarci in sunki, dovoljeno je bilo ščipati in gristi ter lomiti prste. Andreola je to pač tudi sam okusil, zakaj oko je izgubil v borbi pri pitijških igrah, uho pa pri zadnji olimpijadi. Tudi tokrat je zmagal Andreola, veliko pa je bilo takih, ki so govorili, da pankration ne spada v šport olimpijskih svečanosti, krvočni Andreola pa še celo ne!

Ladas je prišel na vrsto šele naslednjega dne, ko so končali s pentathlonom. »Zdaj ali nikoli,« mu je šepnil njegov suženj, ko ga je pripeljal na start in ga predstavil sodnikom. Vrsti zagorelih mladeničev je čakala na znamenje sodnika »palico. Tekmovali so v teku na 24 stadionskih dolžin. Lahki nog so se podali na dir in prehiteli drug drugega. Ljudje na tribunah so jih bodrili, opazili pa je bilo, da tudi resnim odličnikom ni bilo vseeno, kdo bo zmagal. Ladas ni bil med prvimi, voditi pa je bilo, da teče z lahkoto. Za njegovega suženja so bile te minute strahovito dolge. Najrajši bi skočil k njemu in ga spomnil na obljubo, toda pri tekmah tudi svobodni učitelji niso smeli spregovoriti. Ko so pretekli že 18. progo in ko so bili trije pred Ladasom, je začutil v prsih spet znano bolečino. Z vsemi močmi se je trudil, noge so postajale vedno bolj težke, z muko je lovil sapo. Prav od blizu je slišal, kako ga nekdo kliče: »Ladas, Ladas!« Ozrl se je in zagledal očeta, ki je stal v družbi vaščanov. »Naprej,« so mu kričali v strahu, da bo odstopil. Ladas se je opotekel in mislil le na to, kako bo hudo, če bo izgubil. Razdalja je postajala večja, bolečina v prsih pa ni hotela popustiti. Spomnil se je suženja in si želel, da bi ga imel pred seboj, da bi tekel po njegovih stopinjah. Za njegovo svobodo gre, mu je šinilo v misel. Ko se je obrnil, je zagledal za stebrom dvojce močnih oči, ki so strmele v njega. Bil je suženj, ki ga je proseče gledal. Vselej, kadar ga je kopal in masiral, mu je govoril samo o sreči, ki jo mora občutiti svobodni Grk. Zdaj gre za njegovo srečo. Za srečo človeka, ki je morda boljši od mene...

Ladas je bil do gležnjev prašen, znoj je curjal z njegovih lic, v srcu pa se je boril s poslednjimi močmi. Oče ga je prepričal, da ne bo odstopil, s krbijo je opozoval borbo svojega edina, ni si upal dihati. Oglasile so se trobente in naznanile končno borbo za prvo mesto. Bolečina v Ladasovih prsih je popustila, čutil je, da se mu spet vračajo moči. Korak je postal daljši, v prsih ga ni več dušilo. Ko je prehitel tretjega, so se začeli ljudje spraševati, kdo je tisti z rožnatim predpasnikom — in ko je prehitel drugega, so ga že tisočeri klicali po imenu. Na obratu je spet zagledal srečne oči svojega zvestega tovariša in se podal v dir za zadnjim tekmečem. V sredini stadiona ga je dohitel in začela se je peklenska borba za prvo mesto. Ljudje so kričali, vojščaki mahali z meči, dostojanstveniki se dvignili s svojih sedežev in strmeli proti tekačema, ki sta dirjala v prahu. »Ladas, Ladas,« je odmevalo v Olimpiji, ko se je pojavil deček in mu podaril drobno oljčno vejico.

Dobrosrčnost

»Draga Malka! Če se mi bo kaj pripetilo, boš podedovala za mano vse moje stvari samo Ti!«

Silvin Sardenko:

Nekaj cerkvene zgodovine s Posavja

Jakob Burja je kakor malokateri duhovni pastir pred njim vzbujal posavsko dušo in dolino, te prijazne, snažne vasi v senci sadnega drevja, s katerih lepoto se prav primerno ujema žvrgolenje krilatih ptic, zveneče sičanje ostrih kos, ubrano pokanje cepeev, enakomerno klopotaenje mlinov v Gamelnjah, šumenje Save pod črnuškim mostom in zlasti še vesela pesem brezskrbne mladosti. Zdelo se mu je, kakor da bi duh božji plaval nad dolino. Vendar krščanski značaj se — po Burjevih besedah — sicer kaže po ljudeh ob delavnih pri službi božji, po polnih cerkvah ob nedeljah, po trudu, ohraniti svetlobe v dobrem stanju, po vestnem opravljanju vsakdanjih molitev, toda kot najbolj utemeljen in ukoreninjen se razodeva v ljubezni do Kriza in Zalostne Matere božje.

Kar je župnik Burja videl ali slišal v Ljubljani in se mu je to zdelo lepo in primerno za njegove župljane, vse je prenesel, četudi v zmanjšanem obsegu v župnijsko cerkev na Ježici. Posebnega spomina sta vredna dva primera. Oba sta v nekaki vnanji zvezi z njegovim patronom sv. Jakobom in s tem skladno bomo navedli še tretji dogodek, ki se sicer ni zgodil v času Burjevega župnikovanja na Ježici.

Riharjeva smrt prav na vigilijo sv. Jakoba 1. 1899 je njegovega prijatelja Burjo zelo užalostila. Namesto da bi Burja kakor vsako leto povabil Riharja na svojo godovnico, je Rihar molče poklical Burjo na svoj pogreb. Ob prvi obletnici Riharjeve smrti mu je Burja v slovesni prijateljski

spomin opravil zadušno opravilo, pri katerem se je pela Riharjeva maša, kakor so jo prvič leto prej peli v stolni cerkvi. Sv. maša je bila slovenska, kar je vzbudilo posebno pozornost, ko se je privrkat pela pri slovesni črni maši z obilnim spremstvom za velikega dobrotnika ljubljanskega mesta prof. Fr. Metelka.

Pri drugi slovesni priliki, dve leti kasneje, so peli v cerkvi na Ježici sv. mašo, ki jo je za cerkev sv. Jakoba v Ljubljani zložila gospa Ana Laharnar. Ta maša sicer ni bila kdo ve kakšno mojstrsko delo, ker pa je bila sestavljena prav v cerkvenem duhu, kaže vendar, kako je bil župnik Burja vnet za poveljanje službe božje, ker je skušal v cerkvi povsem in poslušalec podati vedno kaj novega.

Največje Burjevo cerkveno veselje pa so bile nove maše. Veliko se jih je udeležil kot župnik na Ježici, ne sicer v svoji župniji, pač pa v St. Vidu, pri D. M. v Polju in v Ljubljani. Pri takih slovesnostih so novomašni svatje komaj pričakali njegovega prihoda in nagovora. Priljubljena cerkvena pesem: »Novomašnik, bod' pozdravljen!«, o kateri se navadno misli, da ji je besede zložil Potočnik, je vsaj v svojem prvotnem in izvirnem besedilu Burjeva. Zložil pa jo je na čast svojemu in Slomškemu ljubemu prijatelju, novomašniku Jakobu Bohinju. To je bilo v avgustu 1852 v Zapogah, kjer je bil tedaj Burja župnik. Med pevci, ki so zapeli novomašniku pozdrav, ali po Riharjevem ali po Burjevem napevu, je nastala tolika srčna ginjenost, da so si pevc, kaj šele poslušalci, brisali oči. Tako vsaj je večkrat pripovedovala Helona Bergant, ki je bila tedaj cerkvena pevka v Zapogah, v svoji rojstni vasi, pozneje cerkvena pevka na Ježici (Umrla 29. X. 1912.)

Iz istega vira se more v župnika Jakoba Burje spomin povedati, odkod in kako je nastala zna-

na pesem, ki se sedaj največkrat sliši v inačici: »Prelepa je trnovska fara, še lepši je trnovski zvon...«

Prve besede tega ljudskega napeva so bile zložene v Zapogah in so se glasile:

»Prelepa Vodiška je fara,
še lepša Zapoška je vas...«

S prihodom Burje na Ježico se je kmalu na Posavju zaslislala tudi pesem v zgornjem, namreč zapoksem besedilu. To pa ne dolgo, zakaj ljudski pevec na Poljanah pri St. Vidu, Šojarjev Tine, jo je, brž ko jo je slišal, prikriljil po svoje:

»Prelepa Šentvidska je fara,
še lepša je Pólska vasa...«

Tako se je pesem širila od kraja do kraja v različnih inačicah. Ne vemo, kateri kraj bi si jo mogel kdaj osvojiti kot svojo pesem. Kajti kakor Trnovčani pojo ponosno se hvalijo tudi Šentvidci:

»Prelepa Šentvidska je fara,
še lepši Šentvidski je zvon...«

Koliko lepega umevanja in snovanja za versko prosveto v ljubljanski škofiji je imel župnik Jakob Burja, razodeva lepa pesem, ki jo je zložil in poklonil:

Stolni cerkvi
proti koncu štiristoletnice

Zradu se, cerkev stolna,
jubileja srečnega!
Dan na dan si vernih polna,
ginjenih prav do oolza.
Romarekih krdel obilno
te hiti obiskovat,
grešnikov številno
hodí se očičevati.

Spovednice so obdane
od epokornih vernikov,
vsek si celi dušne rane,
biti hoče človek nov.
Vroče glej, solze blivajo
se na ličih grešnikom,
vsi pobožni hrenpajo
združiti se z Jezusom.

Stolna cerkev, da si mati
po škofiji vseh cerkva,
moraj živo zdaj spoznat,
glej, kako si čislana:
Nam oznaní sveto leto
napoveš odpustke vse,
verno ljudstvo roma vneto,
vsa škofija k tebi vre.

Glej na ceste, glej na pota,
vsa so polna vseh ljudi!
Bogatin, še bolj sirota,
k tebi, mati, vse hiti:
Ze po vsej škofiji slove,
kaj jih lačnih poživiš;
in zaklade Jezusove,
kolikim jih podeliš.

(Zg. Dan.: 1. nov. 1893)

Ob vhodu v podružno cerkev sv. Jurija je vzdana spominska plošča z napisom:

»Tukaj počiva častiti gospod Jakob Burja,
13 let fajmošter na Ježici;
rojen v Sp. Tuhinu, 19. jul. 1803; umrl 6. nov. 1874.
Za ovice ves goreč,
Bil je pravi duh pastir;
Oh, med nami ni ga več.
Daj, Gospod, mu večni mir!«

Stih »Oh, med nami ni ga več« priča, kako je bil pri ljudstvu priljubljen; pa ne le to, temveč tudi, kako je ljudstvu po lepi aveti pelem in modri božji besedi priljubil cerkev in službo božjo. Stari Poavci, ki so v preteklih dveh ali treh stoletjih prepevali evete pesmi, gotovo niso nikoli poznali lepšega cerkvenega petja v svoji sredi, kakor so ga mogli njih potomci sedaj slišati v cerkvi sv. Kancijana na Ježici »Posavci ate rojeni pevci!« je župnik Burja večkrat pohvalil svoje pevce in pevke. (Dalje sledi.)

SPISAL DR. J. SKET

Miklova Zala

RIŠAL F. GODEC

51.

Tu preko sta krenila Mirko in Serajnik preko polja. Veselje je navdalo starega moža, ko se je približal zorečemu klasju. Strn je bila tako visoka, da sta se obe moški postavi komaj videli iz nje. Sam Bog je blagoslovil žitna polja! Nekaj časa sta hodila med temi polji in njivami in vdihavala zorenje, ki je plalo v naravi.

50.

Ko sta prišla do vasi, se je ustavil Serajnik pri svoji njivi. Z bistrim očesom je pogledal proti Gradišču in rekel svojemu sinu: »Ali slišiš, Mirko, kako skovikajo sove gori na razvalinah? Tam, kjer gnezdiijo ujede, bo v kratkem naš dom. Tam se bomo branili, da ne poginemo pod kruto pestjo krvoločnega Turka!«

49.

»Glej to zlato žitno polje! Kako vzdiguje glavice! Kako veselo se maje polno klasje!« reče nato in vzame v roko klas, in ga tehta v roki. Nato nadaljuje: »Veselje mi vzbuja ta pogled v srcu. A zopet se mi radost spreminja v žalost, če pomislim, da bo vse to, kar smo pridelali s krvavimi žulji, poteptalo turško konjsko kopito!«

Malioglasil

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L. 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L. 1.— pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L. 0.60. Davek se računa posebej. — Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Iščejo:
Zobozdrav. asistentka
z večletno prakso in znanjem tehnike, išče zaposlitve. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Asistentka« št. 2128.

Prodamo

Pult in omaro
prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2136.

Mravlje

zanesljivo uniči »SORMICIT«. Inž. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3, telefon 34-73.

Pisalni stroj

L. C. Smith, z jamčeno brezhiben, poceni prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2164.

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Službe

Dobe:

Mizarja
samskega in treznega — takoj sprejem. Javornik Ivan, Domobranska 7.

Dobro kuharico

k 3 odraslim osebam, za vsa dela, takoj sprejem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2085.

Kolesa

Več tricikljev

različnih velikosti s prama balon guma, zelo ugodno napredaj. — Vprašati: Generator delavnica, Tyrševa 13 (Figovec, levo dvorišče) tel. 29-27.

Kupimo

Detele ali sladkega sena kupim 1 vagon. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Sladko seno« 2158.

100 kom vrtnih stolov lesenih, zložljivih, solidno izdelanih, rabi Nabavljalna zadruga železničarjev v Ljubljani. Prevzame tudi stare a dobro ohranjene. Dobavne ponudbe je poslati na naslov gornje zadruge v Ljubljani, Cesta Soške Divizije 15. (2152).

Pohištvo

Nov eleganten kavč širok za dve osebi in pisalna miza, zelo ugodno napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2160.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočam žalostno vest, da je umrla moja žena, gospa

Angela Vidmarjeva

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 11. aprila 1942, ob pol 4 popoldne iz kapelice Adama in Eve na Zalah.

V Ljubljani, dne 9. aprila 1942.

Za vse sorodstvo Josip Vidmar

Prestal je svojo življenjsko pot in nas za vedno zapustil naš dobri oče, stari oče, stric in tast, gospod

Lovro Sebenik

trgovec

Pogreb dragega očeta bo v soboto, dne 11. aprila 1942, ob 3 popoldne z Žal, iz kapelice sv. Petra na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, št. Vid, Nikšič, dne 9. aprila 1942.

Žalujoči:

Josip, Adela, Rado, Milena por. Radovič, Danica, otroci Milena, snaha; Mirko zet; vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo

Umrla je, previdena s tolažili svete vere, najina dobra mama, oz. stara mama, gospa

Fani Pečnik

roj. Hajek

K zadnjemu počitku jo bomo spremili v soboto, dne 11. aprila 1942, ob petih popoldne z Žal, iz kapelice sv. Frančiška k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 10. aprila 1942

Irena Jan roj. Pečnik, hčerka; Zora Jan, vnukinja

Paul Heuzè:

Steklar iz Murana

zgodovinska povest.

Tako je blagajnik kmalu uganil vsebino name-ranega dvogovora. Zdaj pa, ko je videl svojega prijatelja v zmagovalstvu, si je rekel: Srčne zadeve Janezove se bodo zdaj ugodneje razvijale!

Odložil je pero in registre in dal znamenje, da posluša.

»Dobro! Pomislil sem na vse. Dve stvari moraš storiti. Prva je: Tulijo moraš videti!« je rekel Janez Bocaro.

»Ah, Janez! Pri Kastorju in Poluksu, jaz...«

»Pusti, da končam... Tulijo moraš videti in ji reči te besede: Če bo moj prijatelj vprašal vašega očeta, kaj želite, da bi oče odgovoril?«

»Ah, pri Jupitru!...«

»To vprašanje ji zastaviš. Ona ti odgovori in ti mi prineseš ta odgovor!«

»Ampak, Janez!...«

»Pusti, da končam... Druga stvar pa je ta: Ti veš, da tu v steklarni ne govorim nikdar s Petrom Gualterio. Tudi danes ne, ko sem še jasneje spoznal, da je nasproti meni še bolj mračen in nezaupljiv. Treba torej, da ti...«

»Janez, še enkrat ti rečem...«

»Potrebno je, da ti, ki govoriš tu in tam z njim... potrebno je, da izveš iz njega, kaj misli o vsem tem, kar me je doletelo. To je vse...«

»Ali smem reči besedo?« je prosil Conegliano.

»Ne!«

V blagajniku je gorelo.

»Ampak, Janez! Vsaj eno vprašanje mi dovoli!«

»Ne! Stori, kar sem ti naročil. Tri dni odloga ti dam. Z Bogom!... Tri dni, zapomni si!« In je odšel.

Conegliano je planil pokonec in udaril po registrih.

»Ta človek je znorel. Vse mere in meje prestopa! Jaz naj grem? Jaz, pa še tako hinavsko in zahrbito naj ji stavim vprašanje!... Jaz naj govorim z očetom, pravim sanjačem, s katerim ne govorim drugih besedi, kakor o dežju in lepem vremenu!... Ne, in ne! Kaj sem vendar jaz tu?«

Vrgel je glavo nazaj, da so se stresli dolgi lasje in se ogledal okoli sebe. Pred njim so bili samo registri in ti mu niso dali nobenega odgovora. Pograbil je prvega in začel pisati...

Potem je pomislil:

»Tri dni?... Pa naj bo!«

Očeta odgovor

Minili so trije dnevi.

Janeza Bocara je zdaj vse častilo. Steklarna »pri Storkljic« ni bila nikdar prazna, gondole so se zadevale in prerivale pri vratih, da je muranski župan moral postaviti redarja k njim. Gospóda iz Benetk je povpraševala po »kristalovcu«, kakor so imenovali novo steklo, in hotela videti mladega junaka, ki ponese njih slavo s svojim imenom po celem svetu...

Plemiči in meščani, gospe in gospodične so naročali najbolj redke izdelke. Guisetti je zapisoval ta naročila v svojo knjigo in videl v dveh dneh, da bo imel dela za dve leti.

Od druge strani so izvedeli, da je bil kristalni nakit izpostavljen v neki mali dvorani doževe palače. Petindvajset tisoč obiskovalcev je šlo mimo njega in neke gospe so položile celo šopke cvetic ob njegovo vznožje...

Naslednji ponedeljek zjutraj je stopil Conegliano k Janezu in rekel preprosto:

»Izvršil sem.«

Janez se je stresel ob misli, da mu pove slabo novico, pa ga je Conegliano ljubeznivo prijel za roko.

»Nikar se ne boji! Upam, da te bodo odgovori razveselili. Posebno eden, ki je morda najpomembnejši.«

»Od Tulije?«

»Odgovorila je: Upam, da poreče oče: dale!«

»Oh, Conegliano, hvala, hvala!...«

»Čakaj no vendar! Saj ne vprašaš niti, kako se je to zgodilo.«

»Mi je vseeno!... Hvala ti...«

»Pojava torej naprej!... Druga zadeva pa je bila precej težka. Tudi Gualterio je odgovoril: Janez Bocaro? On je učenik nas vseh!«

»Tako je rekel?«

»Čakaj no! Pa je še dodal: vseh prebivalcev Murana. In to je, kar cenim jaz še bolj!«

»To je rekla!«

Vse to je vodilo v to, da bi se njegove sanje kmalu izpolnile!... Vnovič je objel prijatelja in rekel navdušeno:

»Čemu naj še čakam? Pojdemo h mojstru Guisetti-ju!«

Pustil je Conegliano, ki bi tako rad izpregovoril več vihravih pripomb. Zagledal pa je gospodarja, ki je šel iz delavnice in ga ustavil na pragu.

»Kako si vznemirjen, Janez! Čemu tako hitro? Zdi se mi, da ne delaš več, odkar znaš tako lepo delati!«

»Mojster, zdaj gre za drugo zadevo!«

Povedal mu je v par besedah, kar je vedel.

»Pa naj bo!« je odvrnil Guisetti. »Še danes bom govoril z Gualterio-jem. Najprej pa urediva tvojo gospodarsko stran! Pridi!«

Oba sta stopila v pisarno.

»Ostanite, Conegliano!« je rekel stari. »Tu ni skrivnosti.«

Vzel je knjižico in se obrnil k Janezu.

»Poslušaj, prijatelj, kako je s temi rečmi! Kakor si sam videl, je naročil vse polno. Treba je, da zadovoljimo vse palače Benetk. Ker pa znaš le ti izdelovati to steklo, boš moral pač sam delati. Po zapovedi senata sem nastavlil visoke, da, zelo visoke cene. Od dobička ti lahko dam tri četrtine in ne le polovico kot dozdaj... Da, da, le pusti, naj storim to. Verjemi tudi, da ti nič ne odtrgam, ker sem ti mnogo dolžan, Janez, mnogo... Izdelaš mi vse kose po svojem okusu in svoji domisljiji. Če ni natančnih zahtev, kakor jih vidiš v ti knjižici. Upam, da bodo tudi drugi tvoji izdelki popolni. Dela imaš pa za celi dve leti!«

»Dve leti!«

»In je šele začetek! Kje so še tujci, ki plačajo po senatovem ukazu po dvojni in trikratni ceni. Ali se ti kaj zdi, koliko znašajo samo ta prva naročila?«

»Tega pač ne morem slutiti!«

»Štiridesettisoč dukatov! Ali štiristotisoč frankov!«

»Štiridesettisoč dukatov!«

»Ko končaš to delo, bo tvojega denarja tridesettisoč dukatov. Si zadovoljen?«

»In me še vprašate, mojster?«

»Zdeto se ti bo, da je moj del prevelik...«

»Oh, mojster!...«